

com si disputar volguessen
al Canigó y al Puigmal
lo renom de llurs alsaries
y llur fama de gegants.
A sota'ls peus, somrihentas
las planas d'Olot y Bas,
cobertas de una catifa
que's manté verda tot l'any,
y als costats lo Collsacabra,
la Garrotxa y l'Ampurdá.
Allá Vich y aquí Girona,
germanas de cor y sanch,
que si l'una n'es heroica
l'altre s'es feta immortal;
si una té un Narcís y un Félix,
l'altre un Miquel y un Bernat,
totas dos mares fecundas
de capdills, sabis y Sants.
Y aquí planas y allá serras,
amplas comas, fondas valls,
que en conjunt semblen las onas
enfurestidas d'un mar,
que en un dia de tempesta
de sobte s'hagués glassat;
y los baixells que'l solcavan,
corrent una sort igual,
s'haguessen tornat tot d'una
pobles, vilas y ciutats,
cadascú ab son arbre mestre
convertit en campanar.

Y per tot arreu santuaris,
monuments que ha consagrat
á sos patrons y á la Verge
lapietat dels catalans.

No hi ha un arbre ni una roca
dels que veu lo Puigsacalm
que no sia testimoni
d'un fet de gloria immortal.
Aquí l'áliga romana
tenyí sas urpas en sanch;
aquí'ls barbres, que escupia
sobre Roma'l nort gelat,
marcaren ab sanch la petja
de llus peons y cavalls;
aquellas runas fumadas
que's veuen per tots costats

fan retret á la memoria
de las teyas dels alarbs;
y Fransa, nostra vehina,
¡ mal haja semblant vehinat !
¿ cuántas vegadas sos odis
ha vingut aquí á 'sbravar ?
Y á pesar dels forts exércits
dels francesos y romans,
y mal grat tots los estragos
dels barbres y dels alarbs,
quedan en aquestas terras
sols senyors los naturals,
y l'encesa barretina
va florint per aquets camps,
perque la testa corona
d'un poble creyent y brau,
gelós de sa independencia,
de sa fé y escons payrals.

Ample es lo mar de encontradas
que's veu desde'l Puigsacalm,
pero'ls ulls no's accontentan,
volen véurer mes enllá;
l'horisó la terra oculta,
mes enllá's trova l'espay
lluminós, immens, sens fitas,
espill de l'eternitat.

L'home al cim d'aquella altura,
sense un arbre per resguart,
com sospés en mitj del ayre
dessota d'un cel radiant,
sobre un abisme sens fondo,
dintre son cor se sent flach
perque sent dintre de l'ánima
lo pes de l'immensitat:

Monuments, ciutats y vilas
que fa poch trobava grans,
de sos ulls desaparexen
emboçadas en las valls;
sent que la terra li manca
sota sos peus vacil-lants,
los genolls se li doblegan
y cau en l'herba postrat,
y en lo fons de la seva ánima
exclama ¡ sols Deu es gran !

Los que negau l'existencia
del mon sobre natural,